

Nu stiger den

1946

Rialto Film / Preben Philipsen og
Annelise Hovmand
præsenterer farve-lystspillet i ultrascopie

NU STIGER DEN

Personerne:

Ellehammer ..... **Louis Miehe-Renard**
Pehtersen, hans assistent **Morten Grunwald**
Anette, Ellehammers kone ..... **Vigga Bro**
Caroline ..... **Ghita Strøby**
Just ..... **Axel Strøbye**
Grev Rosen ..... **Bendt Rothe**
Fredriksen, husvært ..... **Gunnar Lauring**
Johannes, Ellehammers bror . **Carl Ottosen**
Klamm I ..... **Jørgen Ryg**
Klamm II ..... **Preben Kaas**
Klamm'ernes sekretær ..... **Marie Louise**
Vernøe, journalist ..... **Jesper Langberg**
Chefredaktøren ..... **Volmer Sørensen**
Pressefotografen ..... **Jørgen Weel**
Prinsen ..... **William Rosenberg**
Grosserer Palm ..... **Bent Vejlbj**
Kongens foged ..... **Walt Rosenberg**
Rekommandør ..... **Habakuk**
Jordemor ..... **Lili Heglund**
Læge I ..... **Bjørn Spiro**
Læge II ..... **Ingolf David**
Bankdirektøren ..... **Gunnar Lemvig**
Kordegnen ..... **Svend Johansen**
Hushovmesteren ..... **Benny Juhlin**
og som
syngepigen **Duzaine Jelling** ..... **Daimi**

Desuden medvirker:

Avi Sagild, E. Sneevang, Paul Kelvin, Niels Hinrichsen, Peter Bonke, Jørgen Green, Leif Kajerød, Lise Meilstrup og Chr. Brochorst.

Ellehammer-flyet rekonstrueret af
Bent Halling.

Instruktion:
ANNELISE HOVMAND

Manuskript:
HABAKUK og
ANNELISE HOVMAND

Kamera:
HENNING BENDTSEN dff.

Musik:
ERIK FIEHN

Arkitekt:
Steini Sveinbjørnsson

Kostumer:
Ulla Britt Söderlund

Lyd:
Kai Larsen ftf.

Klip:
Lars Brydesen

Make-up:
Lene Ravn

Assistenten:
Birthe Frost
Jens Ravn
Ole Jensen
Morten Bruhn
Just Wernberg

Still-foto:
Mikael Salomon

Produktion:
LEIF FEILBERG

Udlejning:
GEFION FILM

Optaget på:
FLAMINGO FILM STUDIO

Tanken om, at der midt i et københavnsk håndværkermilieu lige efter århundredskiftet virkede en mand, der på trods af alle hverdagens krav havde fantasi og energi til at gå ind for en idé, alle omkring ham anså for håbløs, har inspireret til denne fri skildring af opfinderens tilværelse og de skikkelser, der levede med i den.

Handlingen:

Den nygifte Ellehammer, der ernærer sig som fremstiller af motorcykler og andre mærkværdigheder, har fået den tanke, at han vil lave en flyvemaskine. Han ved, at det kan lade sig gøre, men der er lang

vej igen. De første vakkelvorne stativer bliver almindeligt latterliggjorte, og hans vakkelvorne økonomi truer med at sætte en stopper for det hele. Efter et farligt uheld med en forsøgs-maskine overtaler Ellehammers kone, Anette, ham til at holde op, så han kan hellige sig hende, deres ventede barn og borgerlige sysler med fornuft i. Men hun må erkende, at opfindere ikke er sådan at borgerliggøre. Ellehammer er først rigtig lykkelig, da han kommer i gang med sin flyvemaskine igen, og da hun har accepteret det, støtter hun ham helt og fuldt. Han har andre venner. Hans trofaste hjælper, Pehtersen, tilbyder sine små sparepenge, og hans entusiastiske ven, unge grosserer Just, vil så gerne yde sit.

Just er imidlertid afhængig af sin jævnaldrende og foruroligende dejlige stedtante, Caroline, der er indsat som hans formynder, og da hun nægter at deltage økonomisk i galskaben, bringer Just, uden Ellehammers vidende, hele foretagendet i kløerne på nogle pengehajer, der af hensyn til nogle militære ballon-interesser vil gøre alt for at kontrollere projektet med ma-

skinen, der er tungere end luf-
ten.
Netop den dag Ellehammer,
sammen med Just og sin uund-
værlige, pertentlige broder Jo-
hannes, er klar til den første
rigtige flyvning, vælger penge-
udlånerne til at slå til med en
forfalden fordring og Kongens
Foged. De tager afsted til øen
Lindholm, hvor flyvningen skal
finde sted i hemmelighed, for at
beslaglægge maskine og paten-
ter, som de har pant i. På Elle-
hammers værksted i København
har Pehtersen og den nu høj-
gravide Anette forgæves søgt at
hindre aktionen, og nu mobili-
serer de som en sidste udvej
Caroline, der aner sin elskede
Just i fare, og derfor straks er
parat med penge og et impone-
rende nyt automobil. Efter en
dramatisk jagt over Sjælland til
færgestedet Bandholm, hvor
fogdens tog og Carolines vogn
skiftes til at føre, lykkes det at
besejre pengefolkene i et veri-
tabelt søslag på vej over til øen.
Maskinen letter over hovedet på
de slagne, og Ellehammers idé
har vist sin bærekraft. Og da han
vender hjem, har Anette beløn-
net ham med en søn, der straks
får sin luftdåb i fars arme.

Louis Miehé-Renard som Ellehammer.

Mens filmen fabulerer ret frit over Ellehammers person og de figurer, der omgiver ham, er her nogle historiske facts om den berømte opfinder:

Jacob Christian Ellehammer, den danske opfinder og flyvepioner (1871–1946, f. i Bakke-bølle v. Vordingborg) var oprindelig urmager, men i 1889, da elektriciteten for alvor begyndte at vinde udbredelse, gav han sig i kast med elektromekaniske eksperimenter. Først arbejdede han med fremstilling af en fonograf og med elektriske automater – derpå tog han fat på at bygge eksplosionsmotorer.

Han startede fabrikationen af den berømte Elham-motorcykel, hvoraf der i årene 1904–1906 blev fremstillet og solgt over 1.000 eksemplarer.

Ellehammers store interesse var dog flyvningen.

Han byggede flere modeller, før han i 1906 nåede frem til en konstruktion med en 18 HK motor, og med denne flyvemaskine foretog Ellehammer den 12. september 1906 på øen Lindholm ved Lolland den første flyvning i Europa – dagen før det lykkedes franskmænden Santos Dumont at komme på vingerne.

Mens Ellehammer fløj en distance på 42 m i $\frac{1}{2}$ m højde, skal franskmændens flyvetur nærmest have haft karakter af en serie mindre hop.

Den første flyvning i verden blev foretaget af brødrene O. og W. Wright allerede den 17. december 1903 i North Carolina, U.S.A. De skal første gang have fløjet 260 m på 56 sekunder, men forsøgene fandt sted på en afsides liggende plads, og resultaterne blev ikke kendt i Europa før i 1908. – Ellehammer havde således god grund til at tro, at han var den første i verden, der havde fløjet.

Duzaine Jellings sang

På Fælleden gik jeg med Fred'rik, min ven,
for og prøve om græsset ku' bære os, men
så snart som at vi havde lagt os ned
forstyrret en lyd vores kærlighed...
Hakkedak hakkedik hakke bom-di-bom.
Hakkedik hakkedak hakke bom-bommelom.

Det er ikke fordi jeg'r en snerpe,
men jeg stønnede: Fred'rik, hva' er det?
Men Fred'rik han sa': Det er ikke mig,
men Elle-ham-hammer der lufter sig.

Så lå jeg mig ned i min elskedes arm.
Skønt jorden var kold, så løb Frederik varm.
Han kyssede mig og kælede,
og så skælvede Amager Fæ'lede.

Jeg hviskede ømt: Ka' du mærke
nu synger den staldkåde lærke...
Men Fred'rik han sa: Ka' du humme dig
for nu kommer lærken vist denne vej.

Så så jeg det frygt'lige flagrende skiv,
og det ligned et kuldsejlet tørrestativ,
og selv om det kørte og ikke fløj,
så røg det og laved' en masse støj.

Så greb jeg min ven i den bare-
ste skræk for den rædsomme fare.
Men Fred'rik han sa': Vær dog ikke ræd.
Den kommer han aldrig i luften med.

Vi glemte det dinglende monstrum komplet
og Fred'rik han løste mit snørte korset.
Mens luftskivet bare ble' stå'nde,
holdt Fred'rik den dæleme gå'nde.
Hakkedak hakkedik hakke bom-di-bom.
Hakkedik hakkedak hakke bom-bommelom.

Tekst: Habakuk
Musik: Erik Fiehn

Indgår i Metronome LP-plade
med Daimi og
Jørn Grauengaards orkester

Her er 60 års fantastisk udvikling illustreret. Filmens Ellehammer og hans fly side om side med en Super Caravelle fra Sterling Airways – en af de moderne jet-passagermaskiner, der hver uge året rundt bringer tusinder af turister til fjerne feriemål. Herunder får filmens Ellehammer en flyvesnak med vore dages jetpilot.

